

(video 2761M; dĺžka 51min.; preložila Zora Kuchárska)

KOLEGAMENTO

Rocca di Papa 15. júna 2024

1. **Otvorenie**
2. **Hlasy zo sveta (Nová Kaledónia a Guinea Bissau)**
3. **SDD – Svetový deň detí: spoločne za mier**
4. **Návšteva fonov z kmeňa Bangwa v Medzinárodnom centre**
5. **Chiara Lubichová: základ univerzálneho bratstva**
6. **Jedna ľudská rodina: semienka nádeje pre svet**
7. **One human family - Jedna ľudská rodina: Assisi, odvaha stretnúť sa**
8. **Jedna ľudská rodina: dialóg s Margaret Karramovou a Jesúsom Moránom**
9. **Záver**

1. Otvorenie

Telefonická spojovateľka: *Un momento, prego, la chiamano per una collettiva / Bleiben Sie bitte...*

Eli Folonariová: *Pronto! Ciao popi, adesso vi passo Chiara!*

Hlasy: *(pozdravy z celého sveta)*

Chiara Lubichová: *Drahí moji, teraz obídeme celý svet, bude to trochu trvať, lebo svet je dosť veľký.*

Hlasy: *Hallo? Pronto? Hello? Ciao a tutti! Pronto? Ci siamo tutti?*

Chiara, 9. októbra 1999: Je to telefonická konferencia, na ktorú prinášam silnú duchovnú myšlienku, aby sme ju všetci spoločne žili. Voláme 80 zón a všetci odpovedajú, pýtajú sa: Ako sa máš? Čo je nové? Tak ako v rodine... Je to úžasné!

Chiara, 28. júna 2004: Cieľom kolegamenta je vziať nás na svätú cestu: na cestu svätosti...

Anna Lisa Innocenti - novinárka: *Ahoj všetci! (Potlesk)*

Ahoj všetci a vitajte opäť na Kolegamente!

V úvode sme si urobili krátku prehliadku sveta: mnohí z vás sa na tej či onej fotografii spoznali. Boli to fotografie rôznych komunít na predchádzajúcom Kolegamente. Vieme však, že nás sledujete aj teraz v mnohých krajinách sveta: sami, v rodine, v malých skupinkách alebo s celým spoločenstvom. Vieme, že napríklad v Bangkoku niekto vstal o pol noci a sleduje toto Kolegamento. Ak by ste nám chceli poslať aj dnes fotografie, môžete tak urobiť.¹

Zobrazí sa vám číslo, na ktoré ich môžete poslať, aby sme ich mohli ukázať všetkým.

Ja som Anna Lisa. Nachádzame sa v Medzinárodnom centre Hnutia focolare v Rocca di Papa neďaleko Ríma v Taliansku a je nás asi 200.

Kolegamento je príležitosťou spojiť sa z mnohých krajín sveta; robí z nás planetárnu rodinu a v rodine sa skutočne zdieľa to, čím sa žije. Myslím si, že v tomto období každému z nás vo všetkých zemepisných šírkach najviac leží na srdci mier. Preto bude leitmotívom tohto kolegamenta práve mier.

Ako vidíte, tu vedľa mňa mám kocky. Mnohí z nás vedia, že prvou bola kocka lásky, ktorú Chiara vytvorila z viet o umení milovať prevzatých z evanjelia. Z tejto prvej kocky sa potom vytvorili aj mnohé iné, medzi nimi aj kocka pokoja. Máme tu tiež takúto kocku. Kto nám ju prinesie? Ako sa voláš?

Samuel: Samuel.

Anna Lisa: Samuel, ty si...? gen...

Samuel: Gen 4!

Anna Lisa: Gen 4. Takže... (Potlesk) Ako funguje táto kocka? Namiesto čísel sú tam vety, ktoré nám pomáhajú žiť umenie milovať, vytvárať vzťahy pokoja. Takže hodme si ju aj teraz. Čo vyšlo?

Samuel: „Milovať druhého“.

Anna Lisa: „Milovať druhého“. (Potlesk) Všetci si to vezmeme ako motto na tento večer, tento deň. Ďakujem! (Potlesk)

V láske k druhým sa uskutočňuje a buduje pokoj. A o mieri budeme dnes večer hovoriť v mnohých odtienkoch. Určite o mieri potrebnom na ukončenie konfliktov, ktorých je vo svete

¹ Číslo WhatsApp +39 320 419 71 09

stále tak veľa. Ale aj o mieri vo vzťahu k sebe, o mieri vo vzťahoch s blízkymi či vzdialenými ľuďmi, o mieri s prírodou okolo nás. Ale aj o mieri ako skúsenosti bratstva, solidarity, skutočne žitého bratstva.

2. Hlasy zo sveta (Nová Kaledónia a Guinea Bissau)

Anna Lisa: Aby sme si porozprávali skúsenosti s prežitým bratstvom, začneme od vás. Otvoríme rubrikou, ktorú sme nazvali „Hlasy zo sveta“; ide o príbehy, ktoré nám prišli z rôznych krajín. Uvidíme svedectvo, v ktorom sa hovorí o tom, ako si mier razil v tichosti cestu vďaka odvážnym rozhodnutiam komunity v Novej Kaledónii v Tichom oceáne. Alebo ho vyjadrovali jednoduché gestá, ktoré rozšírili skúsenosť bratstva od Brazílie po Guineu Bissau. Pozrime si to. (hudba)

Jean-Louis Falevalu - Pouebo - Nová Kaledónia: Nová Kaledónia sa nachádza v Tichom oceáne 1500 km od Austrálie a prechádza ťažkou etapou.

V polovici mája vypukli v hlavnom meste a ďalších mestách na juhu krajiny násilné zrážky. Krajinou otriasalo silné napätie medzi rôznymi politickými tábormi, z ktorých jedni chceli zostať francúzskou kolóniou a druhí sa usilovali o nezávislosť.

No v tomto chaose sa ale objavili silné momenty, mnoho solidarity a lásky, všetci sa chytili za ruky.

Veľmi silný moment sme zažili počas modlitby za mier, ktorú sme organizovali spolu s celou komunitou Fokoláre v Oceánii. Naše svedectvo sa dotklo srdca každého a cítili sme podporu všetkých, ktorí sa spolu s nami modlili. Jeden človek povedal: „Bol som veľmi šťastný a cítim, že sa veci zlepšia, že sa z tejto situácie dostaneme“. Ďalší: „Odchádzam domov s pokojom v srdci“. (hudba)

Tatiana Heafala - Noumea - Nová Kaledónia: Alexis, kolega mojej sestry Samantha, ktorá býva s nami, sa nemohol vrátiť domov a bol nútený prespať na svojom pracovisku v blízkosti týchto stretov. Spoločne sme sa rozhodli pozvať ho k nám domov, aby bol v bezpečí.

Zoznámili sme sa a podelili sme sa s ním nielen o jedlo, ale aj o silné chvíle, naozaj sme žili prítomný okamih. Keďže bol ďaleko od svojich detí, prítomnosť našich detí ho potešila.

Posledný večer počas modlitby Alexis povedal: „Ďakujem ti, Bože môj, že si ma priviedol do tohto domu. Ďakujem Ti za tieto deti, ktoré mi priniesli útechu.“

Naše deti nakreslili obrázky o mieri.

Sme vďační, že sme na našej ceste stretli Alexisa a že nám hoci malým spôsobom umožnil byť semienkami jednoty a tvorcami pokoja. (hudba)

Ercília Fiorelli, Bauru - Brazília: Som Ercília a toto je môj manžel Giampaolo. Sme brazílski voluntári. Pred piatimi rokmi nás brazílska fokolarínka, ktorá sprevádzala ľudí z Hnutia fokoláre v portugalsky hovoriacich afrických krajinách požiadala o finančnú pomoc na vzdelávanie niektorých detí v škole, ktorú viedli františkáni. Pouvažovali sme o tom s našou rodinou a tiež s niektorými členmi Hnutia fokoláre a začali sme pomáhať každý rok.

Táto fokolarína bola vážne chorá a pred smrťou ma prosila, aby som tie deti neopustila, najmä dievčatá, ktoré vo väčšine prípadov nechodili do školy, pretože ich rodičia nemajú na zaplatenie základného poplatku (...).

Pokračovali sme v tejto pomoci, ale nikdy sme nepomysleli na to, že by sme tam niekedy išli.

Giampaolo Gherghetta, Bauru - Brazília: Myslel som si, že táto spoločná skúsenosť bude konkrétnym spôsobom, ako reagovať a prispieť k projektu „Povolání a poslaní“.

Ercília: Keď sme sa rozhodli odísť, dozvedeli sme sa, že v hlavnom meste Bissau sa rodí komunita. Okamžite sme sa spojili s fokoláre z Pobrežia Slonoviny, ktoré je zodpovedné za tento región, aby sme zistili, ako im môžeme pomôcť a stretnúť sa s nimi.

Giampaolo: Vytvorili sme si program: jeden týždeň budeme v škole Bloom a dva týždne v komunite v hlavnom meste Bissau. Ľudia, ktorých sme stretli, sú aj napriek ťažkostiam a problémom dôstojní, nadšení, radostní, s veľkou schopnosťou prekonávať problémy. Stretli sme tam mladých, deti aj dospelých. Naozaj sme zažili, čo znamená „byť jedno“ s bratom.

Ercília: Pochopili sme tam význam jednoduchosti a otvorenosti potrebnej na budovanie mieru vo svete a tiež sme si znovu obnovili naše „áno“. (hudba a potlesk)

3. SDD (Svetový deň detí): spoločne za mier

Anna Lisa: Jednoduchosť a otvorenosť pri budovaní mieru, ako sme práve počuli. No tieto dve slová dobre vyjadrujú atmosféru z 24. mája, keď sem do Medzinárodného centra prišlo 100 starších a mladších detí. (hudba)

Spíker: Skupina detí a mladých z rôznych krajín hnutia navštívila 24. mája Medzinárodné centrum Fokoláre v Rocca di Papa. Do Talianska prišli pri príležitosti prvého Svetového dňa detí, ktorý zvolal pápež František a ktorý sa konal v Ríme 25. a 26. mája za účasti viac ako 70 000 detí. (hudba)

Lia - Burundi: Som šťastná, že som bola vybraná, aby som reprezentovala Burundi a prišla sem do Talianska na stretnutie s pápežom Františkom. Mala som aj to šťastie, že som bola jednou zo 100 detí, ktoré stáli vedľa pápeža. (hudba)

Dekan - Severné Macedónsko: Veľmi som sa tešil, že som sem prišiel a stretol sa s pápežom Františkom. Som veľmi rád, že som sa stretol s Hnutím fokoláre a videl, ako pomáhajú deťom na celom svete. (hudba)

Jakov - Chorvátsko: Nikdy som nebol v Ríme. Bolo trochu únavné cestovať celú noc, ale som veľmi rád, že som tu, v Chiarinom dome, je to tu veľmi pekné, pokojné, tiché a je tu dobrá atmosféra. (hudba)

Diego - Burundi: V kaplnke som napísal list s prosbou o mier vo svete. (hudba)

Kristina - Chorvátsko: Na toto stretnutie sme sa veľmi pripravovali. Pripravili sme si darčeky, ktoré dáme deťom, keď pôjdeme ku Margaret. Aj Margaret sme dali ako darček koberec. (hudba)

Diego - Taliansko: Pre mňa skutok lásky je urobiť niečo... v podstate, ak nejaké dieťa hľadá voľnú stoličku a všetky miesta sú obsadené, ty hoci sedíš, ale uvoľníš mu miesto, aby si sadol a zostaneš stáť. (hudba a potlesk)

4. **Návšteva Fonov z kmeňa Bangwa v Medzinárodnom centre**

Anna Lisa: Tu v Medzinárodnom centre to bol týždeň dôležitých stretnutí, medzi nimi 3. júna navštívili traja fonovia, králi kamerunského regiónu Bangwa. Boli to fon z Fontem, fon z Fonjemetaw a fon z Nkar spolu so svojimi delegáciami. Po privítaní sa stretli s Margaret Karramovou a Ješúsom Moránom, prezidentkou a spoluprezidentom Hnutia fokoláre. Navštívili dom, v ktorom žila Chiara Lubichová a obnovili pakt, slávnostný záväzok jednoty, pripomínajúci pakt, ktorý uzavrel fon s Chiarou vo Fontem v roku 2000.

Prítomnosť tejto skupiny tu v Centre bola motivovaná aj účasťou na medzinárodnom medzináboženskom stretnutí, ktoré sa konalo od 31. mája do 4. júna a na ktorom sa zúčastnilo 480 ľudí zo 40 krajín.

Na pódiu sa k nám pridali Rita Moussallem a Antonio Salimbeni. Vitajte! (Potlesk)
Ste zodpovední za Centrum pre medzináboženský dialóg Hnutia fokoláre.

5. **Chiara Lubichová: základ univerzálneho bratstva**

Anna Lisa: Medzináboženský dialóg je jednou z charakteristík Hnutia fokoláre. Chiara Lubichová to vytušila už v roku 1977, keď v Londýne dostala Templetonovu cenu za rozvoj náboženstva. Odvtedy celosvetové šírenie ducha Fokoláre prispelo k otvoreniu dialógu so všetkými hlavnými náboženstvami sveta. Je to cesta, ktorú si ani Chiara na začiatku nepredstavovala, ale ktorú jej Boh ukázal postupom času cez udalosti, okolnosti, ako cestu k dosiahnutiu jednoty.

Vypočujme si teraz od Chiary, aký bol jej vzťah k ľuďom rôznych náboženstiev. Ide o Chiarinu odpoveď z 3. novembra 2002; otázku číta jeden z prvých fokolarínov Giuseppe Maria Zanghì. (hudba)

Castel Gandolfo 3. novembra 2002²

Giuseppe Maria Zanghì (Peppuccio): *Chcel by som sa alebo chceli by sme sa opýtať: Chiara, ako si si vytvorila vzťah k iným náboženstvám a čo pritom cítiš vo svojom vnútri?*

Chiara Lubichová, zakladateľka Hnutia fokoláre: S veriacimi iných náboženstiev som vždy vychádzala veľmi dobre! Pretože aj keď sú odlišní, máme toho mnoho spoločného, a to nás spája; rôznorodosť nás priťahuje, zaujíma nás to. Takže som spokojná z dvoch dôvodov: pretože môžem spoznať iné skutočnosti, vcítiť sa do kultúry druhých, ale aj preto, že nachádzam bratov, ktorí sú rovnakí, pretože veríme vo veľa rovnakých vecí.

² Z odpovede Chiary Lubichovej na otázku č. 1 na stretnutí moslimských priateľov.

Najdôležitejšou z nich - už som vám to minule povedala - je známe „zlaté pravidlo“, ktoré znie: „Nerob druhým to, čo by si nechcel, aby robili tebe.“ Táto veta sa nachádza vo všetkých veľkých náboženstvách, v ich písmach, v ich posvätych knihách. Pre kresťanov sa nachádza v evanjeliu. Táto veta znamená - nerobte druhým to, čo by ste nechceli, aby robili vám; správaj sa dobre k svojim bratom, váž si svojich bratov, miluj svojich bratov. Keď oni objavia túto vetu vo svojich písmach, ja objavím tú istú vetu vo svojom Písme, ja milujem, oni milujú, čiže máme sa navzájom radi. A to je základ a začiatok univerzálneho bratstva. Prvá vec je „zlaté pravidlo“.

Druhá otázka: „Čo pritom cítiš vo svojom vnútri?“ Keď stretnem brata alebo sestru iného náboženstva okamžite pocítim silnú túžbu po bratstve, po jednote, po bratskom vzťahu. (...) (hudba)

6. Jedna ľudská rodina: semienka nádeje pre svet

Anna Lisa: A dostávame sa k aktuálnemu medzináboženskému dialógu. Rita, spomenuli sme to veľké medzináboženské stretnutie s názvom „One human family - Jedna ľudská rodina“. Ako vznikla myšlienka tohto stretnutia?

Rita Moussallem, Centrum pre medzináboženský dialóg Hnutie focolare: Ako sme od Chiary počuli, ona mala takéto vzťahy s ľuďmi rôznych náboženstiev. Tí hlboko prijímali Svetlo, ktoré Boh daroval Chiare, no prijali Ideál jednoty do svojho života, pričom zostali verní svojej náboženskej identite.

V priebehu rokov sa spoločenstvo s mnohými z nich, mladými či dospelými, ľuďmi s veľkou ľudskou a duchovnou hĺbkou, rozrástlo. S týmto rastúcim spoločenstvom sme začali so stretnutiami na diaľku. Ale potom, v istom bode dozrela túžba, ba potreba prísť osobe sem do Centra, do srdca hnutia, kde sa všetci cítia ako doma. Chceli sme pozvať mnohých ďalších bratov a sestry z rôznych náboženstiev, ktorí žijú aspekty tejto charizmy jednoty, a to na také zdieľanie života, na spoločný pohľad na dnešné výzvy a ako svedectvo skutočne žitého bratstva.

Pred viac ako rokom sme s niektorými z nich, ktorí predstavujú rôzne náboženstvá, a s nami v Centre pre dialóg vytvorili základnú skupinu, aby sme spoločne zorganizovali tento projekt. Bola to veľmi silná, bohatá a náročná skúsenosť, neobišla sa bez výziev a prekážok!

Dramatická situácia, ktorá vypukla vo Svätej zemi, nás všetkých, povedala by som, od bolesti paralyzovala. Celé mesiace sme sa nemohli stretnúť, vládlo medzi nami len ticho. Ale spolu s mlčaním sme aj načúvali. Počúvali to priepastné zdesenie, ktoré prežívali obe strany... Potom, v istom okamihu, sa oni, najviac zainteresované strany, rozhodli a povedali: „Podme do toho, láska medzi nami je silnejšia. My o nej musíme vydať svedectvo: ak to neurobíme my, kto to urobí! A šli sme dopredu.“

Potom sme narazili na ďalšiu ťažkosť: ekonomický aspekt, mnoho ekonomických ťažkostí, na ktoré sme narazili v rôznych častiach sveta a tiež tu v Centre. Pýtali sme sa sami seba: odkiaľ máme vziať na tieto výdavky, ktoré dnes možno nie sú prioritou, keď sa okolo nás dejú všetky tieto veci? Aj v tomto prípade bolo rozhodnutie všetkých: Nie! Chceme ísť dopredu! Pracovali, zozbierali všetko, čo sa dalo. Prečo? Pretože im išlo o to, aby toto stretnutie bolo zdrojom lásky a nádeje, ktorú chcú priniesť všetkým. A Božia odpoveď na seba nenechala dlho čakať: jedna pani priateľka práve v tých dňoch odkázala určitú sumu na medzináboženský dialóg, a reťaz prozreteľnosti pokračovala.

Môžeme povedať, že to, čo sa potom stalo, prekonallo všetko naše očakávania! Pozrime sa aspoň na niečo...

Anna Lisa: Áno, takže vstúpme do tohto podujatia.

(zvučka a hudba)

Dr. Lalita Namjoshi, Somaiya College - Mumbai, India: Keď sme sem prišli, našli sme tu mnoho priateľov, s ktorými sme sa stretli v minulých rokoch. V minulosti boli niekedy naše semináre skôr akademické, tentoraz boli všetky vstupy životnými skúsenosťami a uvedomili sme si, ako môže medzináboženský dialóg vedený s úprimnosťou priniesť mnoho pozitívneho. (hudba)

Spíker: Na medzináboženskej konferencii s názvom „One human family - Jedna ľudská rodina“, ktorú usporiadalo Hnutie fokoláre od 31. mája do 4. júna 2024 v Castel Gandolfe, Ríme a v Assisi sa zúčastnilo 480 účastníkov zo 40 krajín.

Zúčastnili sa ho židia, moslimovia, kresťania, hinduisti, budhisti, sikhovia, baháji a vyznávači tradičných afrických náboženstiev.

Rav. Marc Raphael Guedj, Nadácia Racines et Sources - Jeruzalem: Dojem je úžasný. Pred touto pluralitou, týmto poľom kvetov všetkých prítomných spiritualít, kde každý je skutočne oslovený, že tam nie je preto, aby sa sám potešil, ale že každému sa dostalo veľa a cítil sa sýty.

Dialóg je dôsledok lásky, pretože ťa milujem a som pripravený dať za teba všetko, som pripravený ťa počúvať a plne pripravený zdieľať sa s tebou a spoločne kráčať k spoločnej spiritualite, ktorá rešpektuje rozdiely. (pieseň)

Phra Pittaya, budhistický mních - Thajsko: Tieto dva dni, keď sme boli spolu so všetkými našimi bratmi a sestrami z Fokoláre, boli veľmi krásne chvíle v rozmanitosti, v pestrosti a každý mal možnosť otvoriť svoje srdce a ukázať, aký je; šťastný, slobodný a to je veľmi krásna vec, a každý zažil, aký naozaj je v pravde. (hudba)

Prof. Fabio Petito, University of Sussex - Veľká Británia: Je to obrovské semeno nádeje, že máme šancu nahliadnúť na jednotu a mier.

(...) V spoločnosti vidíme nárast pocitov nepriateľstva, niekedy aj dlhodobého náboženského rozdelenia (...). Na druhej strane ale musíme uznať, že náboženstvá patria medzi najaktívnejšie sily, ktoré chcú proti tomuto napätiu bojovať. (hudba)

Spíker: V čase rozdelenia a konfliktov a vzhľadom na cestu, ktorú vytýčila Chiara Lubichová, odznelo mnoho aktuálnych svedectiev a otázok: od toho, ako si predstaviť politiku a ekonomiku mieru, cez vplyv umelej inteligencie na vzťahy, až po záväzok starostlivosti o planétu.

Rev. Kosho Niwano, poverený prezident Risho Kosei-kai - Japonsko: Myslím si, že to bola veľmi významná konferencia aj z praktického hľadiska, pretože sa priamo zaoberala otázkami ekonomickej nerovnosti, ekonomiky a technológiami, ktoré sa stali hlavnými výzvami v našom živote na celom svete a tiež v Ázii. (hudba)

Lawrence Chong, generálny riaditeľ a spoluzakladateľ spoločnosti Consulul - Singapur: Dedičstvo, ktoré nám Chiara zanechala, je odkazom hlbokého prepojenia a vzťahov medzi rôznymi hnutiami v medzináboženskom dialógu. Bola to neuveriteľná cesta. Povedal by som, že teraz je čas zrelosti. Dnes sa nám napríklad predstavili mladí zo Shanti Ashram spolu s Rishho Kosei-kai a Fokoláre. Navrhli vytvoriť stály inkubátor mladých lídrov týchto troch hnutí, aby sa tieto väzby neustále prehlbovali. Je to čas na nový začiatok. (hudba)

Imám Talib Shareef, The Nation's Mosque - Washington D.C.: Toto je život! Slovo, ktoré sa stalo telom, žije a prebýva medzi nami. A teraz z toho, čo počujeme vieme, že nemôžeme zostať pri tom.

Väčšina sveta to však nezažila. Preto je našou úlohou podeliť sa o to. Musíme sa s nimi o to podeliť v duchu lásky, ktorú sme prijali. (hudba a potlesk)

Anna Lisa: A po týchto dňoch v Centre Mariapoli v Castel Gandolfo malo 200 účastníkov príležitosť ísť na audienciu k pápežovi Františkovi.

Antonio Salimbeni: Áno, to je pravda. Už pri prvých stretnutiach s touto základnou skupinou, ktorú tvorili ľudia iných náboženstiev, s ktorými sme pripravovali program konferencie, mnohí z nich nám povedali o svojej túžbe prežiť chvíľu so Svätým Otcom. Svätému Otcovi chceli povedať o skúsenosti bratstva, ktorú zakúšajú, skúsenosť, ktorá ďaleko presahuje dialóg, lebo je pocitom príslušnosti k tej istej rodine, ktorá má svoje korene v Chiarinej spiritualite.

Napísali sme preto do Dikastéria pre medzináboženský dialóg, či by bolo možné stretnúť sa so Svätým Otcom.

Bolo silné vidieť akú lásku prechovávajú títo ľudia k pápežovi Františkovi. Skutočne v ňom vidia veľkého náboženského vodcu, ale predovšetkým v ňom vidia človeka, ktorý sa veľmi angažuje v budovaní mieru, v starostlivosti o stvorenie, ale azda najviac si cenia jeho angažovanosť a to, ako veľmi si váži medzináboženský dialóg, čo je vidieť na mnohých iniciatívach, ktoré v tejto oblasti v posledných rokoch urobil.

Takže si viete predstaviť tú radosť, keď niekoľko týždňov pred konferenciou prišla z dikastéria odpoveď, že pápež František rád poskytne súkromnú audienciu pre tú skupinu asi 200 ľudí, ktorí zastupovali všetkých.

V pondelok 3. júna sme odišli z Castel Gandolfa do Vatikánu, kde sme v nádhernej Klementínskej sále zažili naozaj silný zážitok Boha s pápežom Františkom. Pápež potvrdil, povzbudil a požehnal túto našu cestu. A predovšetkým každému z nás chcel prejaviť osobnú lásku tým, že každého osobne pozdravil.

Bolo dojímavé vidieť pri odchode z tejto audiencie svetlo a radosť v tvárach týchto bratov a sestier inej viery, ktorí si v srdci niesli chvíle, na ktoré iste nezabudnú.

Anna Lisa: Veľmi emotívne momenty, z ktorých niektoré sú zachytené aj na záberoch, niektoré z nich teraz uvidíme a vypočujeme si aj úryvky z posolstva, ktoré pápež adresoval tejto 200-člennej delegácii. (hudba a potlesk)

Pápež František: (...) Som vďačný za vytrvalosť, s ktorou Máriino dielo pokračuje na ceste, ktorú začala Chiara Lubichová, s ľuďmi nekresťanských náboženstiev, ktorí zdieľajú spiritualitu jednoty. Je to revolučná cesta, ktorá prináša Cirkvi veľa dobra. (...)

Drahí priatelia, vaše svedectvo je dôvodom na radosť, dôvodom na útechu, najmä v tomto konfliktnom období, v ktorom sa náboženstvo často využíva na podnecovanie konfrontácie.³ Medzináboženský dialóg je, naopak, „nevyhnutnou podmienkou mieru vo svete, a preto je povinnosťou kresťanov, ako aj iných náboženských spoločností“. Preto vás povzbudzujem, aby ste išli vpred, a boli vždy otvorení.⁴ (hudba a potlesk)

7. Jedna ľudská rodina: Assisi, odvaha stretnúť sa

Anna Lisa: Emotívne silné chvíle pokračovali v Ríme pri návšteve významných miest, no a potom na druhý deň ráno sa šlo do Assisi. V Assisi vás prijali františkáni spolu s hnutím *Laudato sii*. Biskup mesta, Mons. Domenico Sorrentino, sprevádzal účastníkov na miesto vyzlečenia, kde sa František vyzliekol zo svojich šiat a rozhodol sa nasledovať len Boha cestou chudoby. Tento moment v Assisi bol skutočne púťou bratstva. Prečo je však Assisi také dôležité? Pozrime si to.

(hudba)

Prof. Adnane Mokrani, moslimský teológ - Gregoriánska univerzita - Taliansko: Prišli sme ako pútnici z rôznych náboženstiev, tradícií, vierovyznaní, pretože svätý František pre nás predstavuje symbol a vzor.

Navštívili sme miesto vyzlečenia, kde sa František narodil ako duchovný, slobodný človek. (hudba)

Dr. Kezevino Aram, Shanti Ashram - India: František z Assisi prináša svetu veľmi hlboké poslanstvo: mier sa musí začať u nás. Keď budujeme mier vo svojom vnútri, môžeme budovať mier okolo seba. (hudba)

Rav. Silvina Chemen, Latinsko-americký rabínsky seminár - Argentína: Keď človek myslí na Assisi, myslí na svätého Františka a na túto lekciu, že treba odhodiť všetko, čo na seba navliekame, vrstvu za vrstvou, ktorá zakrýva skutočnú ľudskosť, to, čo naozaj sme a o čo by sme sa mali v živote usilovať. (hudba)

Dr. Kezevino Aram: Pre mňa je to mimoriadne miesto, lebo tu odpočíva popol pána Arama a pani Aramovovej. Františkáni na znak úcty k Mahátmovi Gándhímu, ale aj voči práci, ktorú moji rodičia vykonali pre medzináboženský dialóg, im tu poskytli miesto odpočinku. (hudba)

Prof. Adnane Mokrani: František je symbolom medzináboženského dialógu vo všeobecnosti a osobitne islamsko-kresťanského dialógu.

Jeho stretnutie so sultánom. Odvaha stretnúť sa s takzvaným nepriateľom, ktorý sa stane priateľom. Odvaha stretnúť sa, počúvať, ale bez kompromisov. Bolesť jednej časti je bolesťou všetkých a bolesť jednej časti je bolesťou celého ľudstva. (hudba)

³ Apoštolská exhortácia, *Evangelii gaudium*.

⁴ Z pozdravu Svätého Otca Františka účastníkom medzináboženskej konferencie Hnutia focolare, Vatikán, 3. júna 2024

Rav. Silvina Chemen: Chcem vám rozpovedať jeden príbeh. Počas šoa, počas holokaustu, mesto Assisi ukrývalo vo svojich kláštoroch stovky Židov, ale najdojemnejšie je, že všetci, úplne všetci, boli zachránení. Hovorím tu o pokoji každodenných gest veriacich, ktorí žili v kláštoroch Assisi, ktorí neváhali riskovať svoje životy, aby zachránili životy iných, to určite prináša pokoj. (hudba)

Dr. Kezevino Aram: Sme svedkami konfliktov, hladu, neistoty, nerovností, ale posolstvo Assisi je jasné a silné: spolupracujme! (hudba)

Prof. Adnane Mokrani: Každý z nás je nádejou pre toho druhého. Pretože vieme, že naša medzináboženská solidarita je podmienkou našej dôveryhodnosti.

Snažme sa všetkým odovzdať posolstvo nádeje, že mier je možný, že mierové spolužitie už existuje.

Môžeme sa dopustiť aj chýb, z chýb sa poučíme, ale pokračujeme ďalej, nevracajme sa späť. (hudba a potlesk)

8. Jedna ľudská rodina: v dialógu s Margaret Karamovou a Ješúsom Moránom

Anna Lisa: A práve v Assisi, počas tejto bratskej púte, sme sa opýtali Margaret Karamovej a Jesusa Morána, ktorí tam boli prítomní, na ich dojmy po týchto dňoch, ktoré boli také vzrušujúce a prekvapujúce. Vypočujme si ich.

Margaret Karamová, prezidentka Hnutia fokoláre: Bolo to skutočne laboratórium bratstva. Videla som premieňajúcu silu Boha v živote každého z nás. Bolo silné vidieť ľudí rôznych náboženstiev, že sa k sebe správajú ako bratia a sestry. (...) V tomto čase temnoty, bolesti, tam bola nádej, pokoj, pretože témou bol pokoj aj v nás, pokoj so stvorením, pokoj pre ľudstvo. Takže všetko prispievalo predovšetkým k mieru medzi nami.

Jesús Morán, spoluprezident Hnutia fokoláre: Myslím, že som nikdy nezažil taký hlboký moment spoločenstva s ľuďmi iných náboženstiev. (...) Pretože rôznorodosť bola naozaj veľmi veľká. (...) Stretli sme sa predovšetkým ako ľudia, vďaka láske, pretože to bol spoločný východiskový bod: chceli sme zažiť stretnutie vo vzájomnej láske.

Margaret: Dojmy, ktoré som počula, že viacerí hovorili: prišli sme sem ako jednotlivci, každý zo svojho náboženstva, zo svojej krajiny, ale našli sme tu spoločenstvo. A pocit spoločenstva, pocit spolupatričnosti, bol zjavný. Myslím, že to dodalo odvalu a zapálilo nádej v srdci každého z nás. (...) Boli tam dojmavé momenty. Môžem povedať, že počas týchto dní som bola svedkom skutočných zázrakov, (...) aj napriek všetkej nenávisti a nezhôd vo svete.

Jesús: Chcel by som povedať ešte jednu vec: a to, že pri tomto stretnutí došlo aj k znovuobjaveniu vlastnej identity. Nebol tam žiadny moment zmätku, žiadny synkretizmus. (...) Každý si zachoval svoju vlastnú identitu. Človek pri stretnutí s druhým znovu objavil svoju vlastnú náboženskú skúsenosť, ale zároveň sa očistil od mnohých vecí, ktoré nosíme v sebe a ktoré nie sú pravé. Našiel si svoju náboženskú identitu, a to bez dogmatizmu, bez zatvrdlosti a nečistôt, ktoré do viery vkladáme a ktoré nás od druhého oddeľujú. (...) Keď sa s nami stretol pápež povedal: „Je to niečo revolučné, je to niečo prevratné. Je to niečo revolučné pre Cirkev, revolučné pre ľudstvo“.

Margaret: Stretnutie s pápežom bolo skutočne krásne. (...) Povedal, že ho to potešilo, mal z toho radosť. Tiež povedal, že táto skupina, ktorú mal pred sebou, presahuje rámec dialógu, pretože nielen spoločne vedie dialóg, ale buduje ľudskosť, bratstvo medzi sebou. A

najsilnejším dojmom účastníkov bolo zažiť pápežov pohľad na každého jedného, pretože každého chcel jedného po druhom pozdraviť.

Jesús: Myslím si, že toto stretnutie znamenalo začiatok novej fázy dialógu, pretože za všetky tie roky, čo sa stretávame, sme prešli spoločnú cestu. (...) Teraz musíme stanoviť konkrétne ciele v prospech ľudstva. Najprv mier, ako si povedala, bezpochyby. Ale nielen mier, pretože náboženstvá majú čo povedať ekonomike, ekológii, medzinárodným vzťahom, mnohým otázkam. (...) Musíme konkrétne pracovať, pretože sme objavili zdroj, ktorým sú dnes náboženstvá v kontexte svetovej ekumény. Toľkokrát si myslíš, že sú prekážkou, a videli sme, že namiesto toho, aby boli prekážkou, náboženstvá sú obrovským zdrojom, prípravným politickým zdrojom, ktorý pomáha transformovať aj politiku.

Margaret: A túto púť sme ukončili v Assisi, meste pokoja. Chceli sme, aby táto naša púť bola duchovná, ale aj konkrétna. Myslím, že nám zostáva len poďakovať Bohu za požehnanie a milosti, ktoré nám dal, a myslím, že budeme mať čo povedať celému hnutiu o tejto veľkej udalosti, ktorá bola veľkou skúsenosťou; nebola to len konferencia, bola to skúsenosť, ktorú sme prežili. (...)

Myslím si, že toto stretnutie prinieslo veľa ovocia nielen pre ľudí, ktorí sa na ňom zúčastnili, ale bude mať vplyv na celé Hnutie focoláre.

(hudba a potlesk)

8. Záver

Anna Lisa: Bola to skutočne skúsenosť, nie konferencia, skúsenosť skutočného, konkrétneho, každodenného bratstva a zárodok nového začiatku.

Ďakujeme Rite a Antoniov, že nám pomohli priblížiť túto udalosť. (Potlesk)

A blížime sa k záveru dnešného kolegamenta. Môžete si ho pozrieť na kanáli YouTube. Môžete si ho pozrieť celé alebo po častiach, zdieľať ho, a ak chcete zostať informovaní, kliknite na zvonček.

Ak bolo toto medzináboženské stretnutie skôr skúsenosťou než konferenciou, myslíme si, že aj ďalšie veľké stretnutie mladých Hnutia focoláre, Genfest 2024, bude také.

Mladými totiž hýbe a spája ich rovnaká túžba po mieri a prežívanom bratstve. A tu sa mier bude skloňovať v duchu *Postarat sa*, ako hovorí názov Genfestu.

Medzinárodný Genfest sa uskutoční v Brazílii, a v rôznych krajinách sveta ich bude 40. Každý z nich sa začne prvou fázou, v ktorej si mladí urobia dobrovoľnícku prácu solidarity v rôznych sociálnych organizáciách. Potom bude nasledovať druhá fáza, teda ústredné podujatie od 19. do 21. júla 2024 v Aparecide v Brazílii, ale s prepojením online do krajín sveta. A tretia fáza s názvom „Cesta a občianstvo“ s konkrétnymi návrhmi týkajúcimi sa integrálnej ekológie, dialógu, mieru a spoločného dobra.

Dnes večer sú tu Margaret Karamová a Jesús Morán, ktorí odchádzajú do Brazílie, aby sa zúčastnili na Genfeste. Prajeme vám šťastnú cestu a budeme vás sledovať. Budeme sledovať aj prípravu na Genfest a to vďaka sociálnym kanálom a webovej stránke focolare.org, na ktorej čoskoro nájdete novinky.

Brazílskemu Genfestu a ostatným Genfestom na celom svete bude venované aj ďalšie kolegamento, ktoré bude v sobotu **28. septembra o 18.00 hod.** talianskeho času.

Prv než sa rozlúčime, chceme priniesť aj pozdravy od mnohých komunit, ktoré nám napísali počas vysielania. Sledovali nás napríklad z Mariapoli Piero v Keni skupina kresťanov a moslimov. Potom nám napísali z Burkiny Faso, Uruguaja, Venezuely, Portugalska a mnohých talianskych miest, ako Anzio, Nettuno, Aprilia, Matera... ako vidíme na fotkách. Sú to gen v Guaratinguete, vo Fazenda da Esperança, vo Fortaleza, v Mariapoli Ginetta, ďalej gen z rôznych kútov sveta, ktorí prišli do Brazílie na prípravu Genfestu.

A to je naozaj všetko, naše budúce kolegamento bude v sobotu 28. septembra o 18:00 talianskeho času.

(potlesk - hudba - záverečné titulky)